

UNIVERSITAT DE BARCELONA

250031 – PEDAGOGIA DE L' OCI

DADES GENERALS DE L' ASSIGNATURA

Ensenyament: Educació Social

Curs: 2007-2008

Assignatura: Optativa

Crèdits Totals: 6

Crèdits Teòrics: 4

Crèdits pràctics: 2

Impartició: Segon semestre

Grup : M1

Llengua : Català

Departament: Teoria i Història de l' Educació

Professora : Rosa Maria Prat Balaguer

rprat@ub.edu

Tutories : dimarts, de 12 a 13 hores. Despatx, 330 Departament Teoria i Historia de l' Educació (concertar prèviament) Telèfon 93 403 52 41

PROGRAMA

OBJECTIUS D' APRENTATGE DE L' ASSIGNATURA

- Conèixer la Pedagogia de l' Oci a nivell conceptual, històric i sociològic.
- Conèixer les possibles dimensions pedagògiques del temps lliure com a realitat social.
- Conèixer la situació actual de les pràctiques de l' oci a Catalunya.
- Saber comprendre i comentar qualsevol text relacionat amb el temps lliure i l' oci.
- Analitzar els àmbits d' intervenció pedagògica de l' oci.
- Saber analitzar una experiència educativa i identificar les seves bases teòriques i metodològiques.
- Analitzar el temps lliure i l' oci des d' una perspectiva de gènere.
- Adquirir elements metodològics per a la planificació i gestió de projectes educatius en el marc de la Pedagogia de l' Oci.
- Saber elaborar un projecte educatiu en el marc de la pedagogia de l' oci.

BLOCS TEMÀTICS O CONTINGUTS

Bloc 1. Marc conceptual, històric i sociològic del temps lliure I de l' oci

- 1.1. Història i Sociologia del temps lliure.
- 1.2. Les dones i les pràctiques del temps lliure en el decurs de la història.
- 1.3. Aproximació als conceptes de temps lliure i d' oci.
- 1.4. Elements essencials del concepte de l' oci.
- 1.5. Cap a una civilització de l' oci.
- 1.6. L' oci i la seva incidència educativa.

Bloc 2. Aproximació a les pràctiques d'oci

- 2.1. Categorització de les pràctiques d'oci.
- 2.2. El mercat de l'oci.
- 2.3. Hàbits i consum d'oci a Catalunya.
- 2.4. Mirada de gènere a l'oci actual.

Bloc 3. La Pedagogia de l'Oci

- 3.1. Formació i bases teòriques de la pedagogia de l'oci.
 - 3.1.1. Factors socials que van propiciar la seva gènesi.
 - 3.1.2. Precedents de la pedagogia de l'oci.
 - 3.1.3. Les primeres accions d'educació en el lleure.
 - 3.1.4. La formació d'educadors i el naixement d'una teoria pedagògica.
 - 3.1.5. Moviments educatius que han contribuït a formar la seva base teòrica.
 - 3.1.6. Gènere i animació sociocultural.
- 3.2. Objecte, àmbits i metodologia de la pedagogia de l'oci.
 - 3.2.1. La pedagogia de l'oci com a educació intencional i sistemàtica.
 - 3.2.2. Objecte.
 - 3.2.3. Àmbits d'actuació.
 - 3.2.4. Marc jurídic.
 - 3.2.5. Elements metodològics: la vivència de l'oci, el petit grup, l'autogestió, les funcions dels educadors, la coeducació.
 - 3.2.6. Taxonomia de medis educatius.
 - 3.2.7. Funció instrumental del projecte educatiu.

Bloc 4. Àmbits, institucions i activitats educatives relacionades amb el temps lliure

- 4.1. Micromedis educatius específics de la pedagogia de l'oci.
- 4.2. Micromedis educatius no específics de la pedagogia de l'oci.
- 4.3. Elements comuns d'una intervenció educativa a través de micromedis no específics de la pedagogia de l'oci.
- 4.4. La intervenció educativa en l'entorn social: mitjans de comunicació, grans superfícies comercials i parcs temàtics, les noves tecnologies digitals i Internet.
- 4.5. Elements per a una intervenció educativa en el lleure amb una perspectiva de gènere.

Bloc 5. L'Elaboració de projectes educatius

- 5.1. Metodologia d'elaboració d'un projecte educatiu en l'oci.
- 5.2. Objectius i continguts de gènere d'un projecte d'intervenció educativa en l'oci.
- 5.2. L'avaluació del projecte.

METODOLOGIA

- Exposicions teòriques a classe per part de la professora amb debat posterior.
- Lectura i comentari de textos i materials bibliogràfics.
- Es realitzaran diferents activitats de forma individual i en grup, dins i fora de l'aula.
- Anàlisi de publicacions sobre l'oferta d'oci.
- Utilització de recursos audiovisuals sobre els temes tractats a l'aula.
- Cerca i sistematització de dades a través de la consulta a webs.

- Invitació a l'aula de persones expertes sobre projectes d'intervenció i experiències educatives.
- Exposició a l'aula del treball de grup escrit realitzat.
- Elaboració d'un projecte d'intervenció educativa en l'oci.

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DELS APRENTATGES

- **Avaluació continuada i formativa:**

1. Treball de grup escrit sobre l'elaboració d'un projecte d'intervenció educativa (70%).
2. Activitats individuals i/o de grup (30%).

Es tindrà en compte l'assistència i la participació activa dels estudiants en les classes teòriques i pràctiques, la lectura reflexiva dels textos i la bibliografia recomanada, el seguiment del treball de l'estudiant/a i el treball cooperatiu a l'aula.

- **Avaluació única (s' ha d' omplir l' imprès abans del dia de febrer 08)**

1. Prova escrita de coneixements dels continguts del Programa (70%).
2. Comentari escrit d'un llibre de la bibliografia recomanada de l'assignatura (30%).

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- FRANCH,J. (1985), *El lleure com a projecte*. Barcelona. Generalitat de Catalunya.
- FRANCH, J. i MARTINELL, A. (1994), *Animar un proyecto de educación social. La intervención en el tiempo libre*. Barcelona. Ed.Paidós.
- PUIG,J. i TRILLA,J. (1996), *La Pedagogía del Ocio*. Barcelona. Ed.Laertes.
- SUBIRATS,M.; TOMÉ,A.(2007), *Balones fuera: reconstruir los espacios desde la coeducación*. Barcelona. Ed. Octaedro.
- TRILLA,J. (1993), *Otras educaciones. Animación sociocultural, formación de adultos y ciudad educativa*. Barcelona. Ed. Anthopos.
- TRILLA,J. (1996), *La educación fuera de la escuela*. Barcelona. Ed. Ariel.
- TRILLA,J. (coord.)(1997), *Animación sociocultural. Teorías programas y ámbitos*. Barcelona. Ed.Ariel.
- VV.AA. (1995). *Coeducación y tiempo libre*. Concejería de Educación y Cultura. Comunidad de Madrid. Editorial Popular,S.A.

BIBLIOGRAFIA GENERAL

- AJUNTAMENT DE BARCELONA (1990), *La ciutat educadora*. Barcelona.
- ASSOCIACIÓ ROSA SENSAT (2007), *Coeducació. Informació bibliogràfica. Biblioteca Rosa Sensat*. Barcelona.
- COLOMER,J. (1990). "Intervenció educativa en el lleure infantil" dins *La ciutat educadora*, Barcelona. Ajuntament de Barcelona, pp.261-268.
- CUENCA, M. (1996), *Temas de pedagogía del ocio*. Bilbao. Universidad de Deusto.
- CUENCA, M. (1999), *Ocio y Formación: Hacia la equiparación de oportunidades mediante la Educación de Ocio*. Bilbao. Universidad de Deusto.
- CUENCA,M. (2004). *Pedagogía del ocio: Modelos y Propuestas*. Bilbao. Universidad de Deusto.
- DELORS,J. i altres (1996).*Educació. hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona. Centre UNESCO de Catalunya.
- FUNDACIÓ PERE TARRÉS (1997), *Perspectives per a les colònies i activitats de vacances*. Barcelona. Ed. Pleniluni.

- GENERALITAT DE CATALUNYA (2006), "Enquesta de consum i pràctiques culturals de Catalunya, 2006". Barcelona. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (2007), *Esports, Dones i Llengua. Reglament de Règim Interior*. nº 4. Consell Català de l' Esport. Barcelona.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (2007), *Esports, Dones i Llengua. Reglament d' ús d' una instal.lació esportiva*. nº 5 .Consell Català de l' Esport. Barcelona.
- GRANÉ,J. , FORÉS,A. (2007), *La resiliència*. Barcelona. Editorial UOC.
- SECRETARIA GENERAL DE L' ESPORT. GENERALITAT DE CATALUNYA (2007), *Conferències Dones i esport. Viena y Kumamoto 2006*. L' esport mou Catalunya. Edita Consell Català de l' Esport. Barcelona.
- SEGURA, S. (2007). *El ocio en la Grecia Clásica*. Bilbao. Universidad de Deusto.
- TONUCCI,F. (1997). *La ciutat dels infants*. Barcelona. Ed. Barcanova.
- TONUCCI, F. (2004), *Quan els infants diuen prou!*. Barcelona. Ed. Graó.
- VALLS,R. i altres (2002). *Comunidades de aprendizaje. Transformar la educación*. Barcelona. Ed. Graó.
- VERGÈS,P.i MARTORELL,A. (1979), *Colònies escolars de l' Ajuntament de Barcelona*. Barcelona. Ed. El Tremp, Quaderns d' escola.
- VIAL,J. (1988), *Juego y educación. Las ludotecas*.Madrid. Ed. Akal.